

# สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 17 ระหว่างวันที่ 23 – 29 เมษายน 2549

ข่าวการระบาดในต่างประเทศ

(Outbreak Verification Summary, 17 th Week, Apr 23 - 29, 2006)

เรียบเรียงโดย ร.ท. นพ.ธีรยุทธ สุขุม \* บวรวรรณ ดิเรกโชค\*\* อมรา ทองหงษ์\*\*

\*โครงการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงระบาดวิทยา

\*\*กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

✉ theesukm@yahoo.com

ในสัปดาห์ที่ 17 ระหว่างวันที่ 23 – 29 เมษายน 2549 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

## 1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 โรคมาลาเรียเสียชีวิต จำนวน 1 ราย จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้เสียชีวิต เป็นเพศชาย อายุ 53 ปี อาชีพ รับจ้าง อยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบางแก้ว อำเภอมือง เริ่มป่วยวันที่ 13 เมษายน 2549 ด้วยอาการไข้ ไอ เข้ารับการรักษาที่คลินิกในเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ได้ยามารับประทาน วันที่ 15 เมษายน 2549 เข้ารับการรักษาที่สถานีนามัย บ้านปากมาบ วันที่ 19 เมษายน 2549 มีอาการไม่รู้สึกตัว เกร็งตามร่างกาย และมีข้ออักเสบตุ่ม ญาติพบนอนหลับ จึงนำส่งเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า แพทย์วินิจฉัย Convulsion disorder, Bronchitis ในตอนแรกญาติไม่ได้ให้ประวัติเกี่ยวกับการทำงานในพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะติดเชื้อมาลาเรีย (ผู้ป่วยมีประวัติ 5 ปีก่อนเคยเกิดอุบัติเหตุตกจากรถโดยสารหัวกระแทกพื้นถนน สลบนาน 1 สัปดาห์ ต่อมาพักมีอาการชักและรับประทานยากันชักมาตลอด) วันที่ 20 เมษายน 2549 ผู้ป่วยได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน แพทย์วินิจฉัย Convulsion disorder R/O Cerebral Malaria ผลการตรวจเลือดพบเชื้อ Malaria ชนิด *Plasmodium falciparum* เสียชีวิตวันที่ 20 เมษายน 2549 จากการสอบสวนโรคเพื่อหาสาเหตุ พบว่า ผู้ป่วยมีอาชีพรับจ้างเป็นช่างต่อเรือจำลอง โดยเดินทางไปทำงานและพักค้างคืนบริเวณที่ทำงานในพื้นที่ตำบลบางน้ำเค็ม อำเภอยะขอม จังหวัดเพชรบุรี และในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนป่วยได้ย้ายไปทำงานต่อเรือ (งานรับเหมาของนายจ้างคนเดิม) ที่สถานเจ้าแม่กวนอิมพันมือ หมู่ที่ 2 ตำบลพุทธสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และได้พักค้างคืนเช่นกัน โดยจะกลับมาค้างที่จังหวัดสมุทรสงคราม เฉพาะคืนวันเสาร์ ซึ่งบางครั้งผู้ป่วยต้องเข้าป่าบริเวณแก่งกระจานเพื่อหาไม้มาต่อเรือ จึงอาจมีโอกาสรับเชื้อในขณะที่เข้าไปตัดไม้ในป่าได้

สถานการณ์โรคมาลาเรียของจังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งแต่ปี 2544 - 2548 มีผู้ป่วยทั้งคนไทยและพม่ารวมจำนวน 21 - 61 ราย โดยพบส่วนใหญ่ในชาวพม่า ซึ่งน่าจะติดเชื้อระหว่างที่เดินทางในป่าเพื่อข้ามมาชายแดนไทย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) อำเภอมืองร่วมกับสถานีนามัยบ้านปากมาบได้ค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในชุมชน ยังไม่พบผู้มีอาการผิดปกติ ได้พ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัยบริเวณบ้านผู้ป่วยและละแวกใกล้เคียงสวนมะพร้าวและป่าโดยรอบ และให้เจ้าหน้าที่เฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างใกล้ชิดเป็นเวลา 2 สัปดาห์

1.2 โรคอาหารเป็นพิษ จำนวน 11 ราย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้ป่วยเกือบทั้งหมดเป็นสามเณร ถ่ายอุจจาระที่เข้ามศึกษาธรรมะ ณ วัดหนองบัว ตำบลเกาะหลัก อำเภอมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2549 โดยมีสามเณรรวมทั้งหมด จำนวน 400 รูป พระภิกษุ จำนวน 60 รูป รายแรก เริ่มป่วยในเย็นวันที่ 20 เมษายน 2549

ด้วยอาการปวดท้อง คลื่นไส้ และถ่ายเหลวเป็นน้ำหลายครั้ง อ่อนเพลีย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ประจวบคีรีขันธ์ จากการสอบสวนโรคของทีม SRRT ของอำเภอเมืองและจังหวัด ค้นพบผู้ที่มีอาการป่วยระหว่าง วันที่ 19 - 23 เมษายน 2549 ทั้งหมด 77 ราย อายุ 8 - 14 ปี โดยเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลทั้งหมด 11 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ 10 ราย (สามเณร 9 ราย และฆราวาส 1 ราย) และสามเณรเข้ารับรักษาที่ โรงพยาบาลสมิติเวช กรุงเทพมหานคร 1 ราย จากการสอบสวนพบว่า มีสามเณร และแม่ครัว (แม่ครัวป่วยวันที่ 17 เมษายน 2549) มีอาการถ่ายเหลวมาจากจังหวัดกาญจนบุรี หลายราย ปัจจุบันอาการปกติแล้ว สามเณร 400 รูป ดังกล่าวได้เดินทางมาจากวัดสังฆทาน ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี วันที่ 14 - 19 เมษายน 2549 ศึกษา ธรรมชาติที่วัดป่าผาตาดธารสวรรค์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 19 เมษายน 2549 เดินทางมาจากวัดป่าผา ตาดธารสวรรค์ ถึงวัดหนองบัว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวันที่ 20 เมษายน 2549 เจ้าหน้าที่ได้ให้ความรู้ แก่สามเณร พระพี่เลี้ยง และแม่ครัว ในการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษ เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วยและผู้ประกอบอาหาร รวม 77 ราย เก็บตัวอย่างน้ำ ส่องตรวจจำนวน 5 ตัวอย่าง ตัวอย่างอาหารที่เหลือ (เนื้อปู) 1 ตัวอย่าง จำยมาแก่ผู้มีอาการ ประสานงาน กับสำนักงานสาธารณสุขกาญจนบุรี ให้ช่วยติดตามสอบสวนเพื่อค้นหาแหล่งโรค ติดตามเฝ้าระวังผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง ภายใน 10 วัน ผลการตรวจพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติ พบเชื้อ *Shigella* group B. ในสามเณร 1 รูป และพบเชื้อ *Plesiomonas shigelloids* ในสามเณรซึ่งรักษาที่โรงพยาบาลสมิติเวช 1 รูป พบเชื้อ *E.coli* ในตัวอย่างเนื้อปูที่แกะ ทำอาหาร 1 ตัวอย่าง ส่วนผลการตรวจรายอื่นทั้งหมดไม่พบเชื้อ จากการติดตามเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ขณะนี้ยังไม่ พบว่า มีผู้ป่วยรายใหม่

## 2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ มีรายงานในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

★ **ประเทศไนจีเรีย (Nigeria)** เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2549 พบว่า ตั้งแต่เริ่มมีการระบาดเมื่อต้นเดือนมีนาคม 2549 พื้นที่การระบาดรุนแรงที่สุดคือ รัฐ Kano มีผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว 40 ราย นอกจากนี้ยังพบการระบาดในรัฐ Kebbi มีผู้เสียชีวิต 6 ราย รัฐ Zamfara มีผู้เข้ารับรักษาที่โรงพยาบาล 86 ราย

★ **ประเทศกินี (Guinea)** เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2549 มีรายงานว่า การระบาดเริ่มที่เมือง Mandiana ของกินี ตะวันออก ตั้งแต่วันที่ 4 - 6 เมษายน 2549 และได้แพร่ระบาดไปยังพื้นที่อื่น คือ Faralako, Koundian, Morodou, Kinieran โดยนับตั้งแต่ต้นเดือนเมษายน 2549 มีผู้ป่วยอย่างน้อย 168 ราย เสียชีวิตแล้ว 17 ราย อัตราป่วยตายประมาณร้อยละ 10

★ **ประเทศไนเจอร์ (Niger)** มีรายงานเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2549 ว่าตั้งแต่ต้นปี 2549 มีผู้เสียชีวิตแล้ว 109 ราย และพบผู้ติดเชื้ออีก 1,550 ราย สถานการณ์การระบาดครั้งนี้รุนแรงกว่าปี 2548 ซึ่งมีผู้ติดเชื้อเพียง 550 ราย เสียชีวิต 76 ราย ประเทศเพื่อนบ้านของไนเจอร์ คือ บัวร์กินาฟาโซ (Burkina Faso) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2549 พบว่ามี ผู้ติดเชื้อ 6,110 ราย เสียชีวิต 616 ราย ทั้งสองประเทศนับเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก ตั้งอยู่ในเขตที่เรียกว่า “The Africa’s meningitis belt” ซึ่งทอดผ่านจากทางตะวันตกเริ่มจากประเทศเซเนกัล (Senegal) ไปสู่ทางตะวันออก จนถึงประเทศเอธิโอเปีย (Ethiopia)